

Naročnina listu: ==
 Celo leto . . . K 12.—
 Pol leta . . . „ 6.—
 Četrť leta . . . „ 3.—
 Mesečno . . . „ 1.—
Zunaj Avstrije: ==
 Celo leto . . . K 17.—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od Gredne petivrtste: pri
 večkratnih oznanilih velik
 :: popust. ::
„Straža“ izhaja v pon-
 deljek, sredo in petek
 :: popoldne. ::
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Bratomorno klanje.

Na balkanskih bojiščih je nastopila pavza. — Želja po miru. — Poročila o bojih si popolnoma nasprotujejo. Bolgari na srbskem ozemlju. — Grških poročil ne smatra nihče za resnih. — Rumunija mobilizira. — Mednarodni položaj postaja zopet nevaren.

Komaj se je začela, že naj bi se tudi končala. Ta želja se precej neprikrito glasi iz Beograda in tudi iz Sofije. V obeh teh balkanskih centrih je razpoloženje kljub neprestanim zmagoslavim poročilom zelo deprimirano. Zdi se, kakor da bi se tudi v teh krogih širilo uverjenje, da je ta vojska zločin ter da bi se vzbujal gnus in stud nad tem bratomornim klanjem. Ko je bila proglašena vojska proti Turku, so srca zaplala navdušenja in nihče ni vprašal po žrtvah, saj se je šlo za sveto stvar. Sedanja vojska pa nima nikakih vzvišenih nagibov. Črna zavist in požrešna sebičnost sta potisnili prejšnjim zaveznikom orožje v roke. In začelo se je divje klanje. Nikjer še ni padla odločitev, a mrtvih in ranjenih je bilo na tisoče. Kakor bi se hotelo nebo maščevati, so bile žrtve sedanjih prvih bojev brezprimerne. Po hekatombah so padali junaki, ki so se komaj oddahnili od slavnih bojev, v katerih so s tolikim pogumom potolkli petstoletnega sovraga. Zgrozili so se Srbi, zgrozili so se Bolgari, zapekla jih je vest in zahrepeneli so po koncu nesrečne vojske, po miru. V listih že krožijo vesti, da stojimo pred nepričakovanim mirom. Pavza, ki je nastala zadnje dni na bojiščih, zlasti na glavnem bojišču v severni Macedoniji, se od mnogih strani razlaga v tem smislu. Da bi bilo le res. Čimprej se nasprotniki sporazumijo, temmanj koristi bo imel smehljajoči se tretji.

Potek dosedanjih bojev je še vedno precej nejasen. Poročila si diametralno nasprotujejo. V Beogradu, Sofiji in Atenah, povsod samo zmagujejo in eni očitajo drugim lažljivost poročil. Kot gotovo moramo smatrati, da je bila do sedaj vojna sreča v prvi vrsti na strani Bolgarov in so oni dosegli največje taktične vspehe. Pričetno prodiranje Srbov, ki je bilo brez dvoma združeno z vspehi, so ustavili in ogrožajo sedaj celo glavno srbsko armado z obkoljenjem. „Reichspost“ že piše o srbskem „Sedanu.“ Ravno tako je tudi vspešno bolgarsko prodiranje v Srbijo.

O podrobnostih se pa natančnega ne ve ničesar, ker Srbi zanikajo to, kar trde Bolgari in naro-

be. Celo sam Pašić se je čutil primoranega, da je podal izjavo, v kateri dementira bolg. vesti in zatrjuje, da je situacija srbske armade dobra. O Kočani, o Krivolaku, o timoški, o moravski diviziji in o mnogih drugih detajlih imamo povsem nasprotna poročila. Glede poročil o „grških zmagah“ je sodba pa povsod precej identična: nihče jim ne veruje. Grke smatrajo vsi za velike širokoustneže, toda za zelo majhne junake. Če so napram Bolgarom dosegli tupačam kakšne malenkostne vspehe, je v prvi vrsti vzrok v tem, da nasproti njim Bolgari nimajo skoro nikakih čet, ker so morali vreči gros svoje armade proti Srbom. Še Ivanow, ki je bil prvotno odposlan proti Solunu, je moral večji del svoje armade poslati proti severu.

Med tem, ko dobiva spor med bojujočimi se državami vsled sedanjega prekinjenja nekoliko prijetnejše lice, postaja mednarodni položaj zopet nekoliko nevaren. Rumunija neprestano mobilizira in bo imela kmalu čez pol milijona vojakov pod orožjem. Ona se hoče na vsak način povečati na račun Bolgarije in čim več bi si Bolgarija priborila, tem več bi ji lojalni Rumunci odvzeli. Tu se pa pričnejo zopet najogabnejše diplomatske intrige. Avstrija hoče varovati Bolgarijo in se noče spreti z Rumunijo, Rusija izrablja to prekerno stališče po svoje in že krožijo vesti o poskusni ruski mobilizaciji. Oglašati se je začela že tudi Turčija, ki bi rada dobila nekaj Tracije nazaj. Tako je spornega netiva zopet povsod dovolj.

Bitka ob Brjegalnici.

„Reichspostin“ vojni poročevalec H. Wagner brzojavlja svojemu listu:

Sofija, dne 5. julija, ob 12. uri op., na Dunaj došlo 6. julija, ob 11. uri popoldne.

Bitka ob reki Brjegalnici, najboljšje označena kot borba med Bolgari in Srbi za vhod na Velešovo, se je končala za Srbe z izgube dveh divizij, timoške in moravske divizije. Po težkih bojih se umika srbski centrum proti Skoplju. Pregled o tej tridnev-

ni bitki se zamore dati danes le v velikih obrisih. Pozorišče bitke je ozemlje med Vardarjem in bolgarsko mejo južno in severno ob reki Brjegalnici. Bolgarski centrum se je nahajal v pričetku bitke pri Štipu in ob reki Zletovska. Pri Krivolaku in Gradskem so deli njegovega levega krila prekorčili reko Vardar, med tem, ko je segalo njegovo desno krilo proti Ozegovski planini.

Srbski centrum je prodiral ob južnem robu Ovečjega polja proti Štipu. Med tem, ko se je umikal bolgarski centrum, vedno se bojujoč, proti Kočani in Radovistu, se je levo bolgarsko krilo pomikalo navzgor proti Vardarju, desno krilo pa koncentrično s četami, ki so prodirale iz Egri-Palanke—Kratova. Na ta način so tvorile bolgarske čete nekako lijaku podobno pozicijo, v katero so pritiskali Srbi, ne da bi spoznali, da so zajeti. Tu je sedaj z neodjenljivo silo udaril bolgarski centrum čez reko Brjegalnico na Ešovo polje na srbski centrum, ki je bil potisnjen na višine Bereketli planine.

Boj je bil tukaj grozen. Ena srbska brigada, obstoječa iz polkov 3, 4 in 11, je bila ob obronkih Bogoslovskega brda, na južni strani Delisima, v groznem ognju po bolgarski artileriji popolnoma uničena. Naval Bolgarov je bil tako silovit, da sta izgubili obe srbski krili zvezo s svojim centromom, ki se je tudi umikal in usoda te brigade je bila zapечатena. Srbska timoška divizija, ki je operirala ob desnem srbskem krilu, je zašla na severu pri Krivolaku v obkoljenje, iz katerega se vkljub najhujšemu naporu ni mogla več rešiti. Ta hrabra divizija, ki se je v turškem boju tako odlikovala, je bila naravnost uničena. Od njenih 15.000 mož je ostalo pri življenju le kakih 35 častnikov in 4000 mož. Neka brigada, ki ji je prihitela na pomoč, je bila z velikanskimi izgubami na vse strani razpršena. Raz višin pri Klizeliju je moralo biti priča tega poraza — srbsko armadno poveljstvo, na čelu mu srbski prestolonaslednik Aleksander, ne da bi zamoglo kaj pomagati, ker je prodiral bolgarski centrum.

Istčasno je prišla tudi srbska moravska divizija, ki je operirala ob vshodnem krilu pri Sultantepe, v hud položaj, ker se je umikalo njeno središče proti severo-zahodu. S krepkim sunkom proti česti na Kistendil se je hotela rešiti, a je bila pri Koti 828 poražena.

Med tem, ko je bolgarski centrum, ko je prekorčil Ešovo polje, oklepal od južno-zahodne in severo-vshodne strani, liki velikanskim škarnjam, glavno srbsko moč, je nadaljevala ona bolgarska divi-

obiskal rimske katakombe — le s tem razločkom, da sem občutil tukaj konec in minljivost svetne slave, tam pa začetek in večnost nebeške glorie. Tu počivajo slavni kralji poljskega naroda, udje kraljeve, pa tudi Josip Poniatovski in Tadej Koszinszko. Ob rakvi kralja Ivana Sobieskega sem se nehote ustavil, ko sem se spomnil njegove nevenljive zasluge za osvobojenje Dunaja od krvoločnih mohamedancev. **Nepozabno ostane** njegove ime v človeški zgodovini, pa tudi cerkev mu ostane hvalažna za vse čase, kar je razvidno tudi iz dejstva, da so slavnostni govorniki na zadnjem evharističnem kongresu proslavljali njegovo ime.

Tu, v temni in hladni grobnici počivajo nekdanji mladarki poljskega kraljestva, o katerem pričajo dandanes le zgodovina, spomeniki in junaški duh, ki preveva plemenita srca za vero in dom vnetih Poljakov.

Krasne so besede pesnice Marije Konopnicke, ki kliče „Obupajočim“:

„O nie mowiecie, o nie wierzcie,
 Ze Ojyzna w grobie.
 My ja zywa, my ja cata,
 Duha Polski, Polski ciato,
 Mamy, dracia, w sobie.“

Poljski duh živi in bo živel v tisočeri in tisočeri srehi, ki bijejo v junaških prsih vernih Poljakov od Karpato na jugu do Baltiškega jezera na severu.

V posebni grobnici na evangeljski strani je pokopan slavni pesnik Adam Mickiewicz, kateremu so postavili lep spomenik na trgu pred Sukiennicami.

Kraljevega gradu nisem ogledal, ker so mi rekli, da se ne vidi sedaj ničesar posebnega radi popraviljanja notranjih prostorov. Če me spomin ne moti, popravljajo Wawel na stroške celokupnega poljskega naroda. (Konec prih.)

PODLISTEK.

Ob Veltavi in Visli.

II.

Enakomerno je hitel vlak po zapadni Galiciji. Nikjer nobene zanimivosti, le tu pa tam kaka tovarna ali kamnolom. Največja zanimivost je morda še kako židovsko pokopališče ob redkih vaseh.

Enolična vožnja in prazen kupe sta me utrudila. Casnike, ki sem jih kupil na postaji v Oswieci-mu, sem že davno prebral in kaj sedaj? Skušal sem zadremati, pa ni šlo, ker sem bil preveč zamišljen v cilj svojega potovanja. Zato sem se jako razveselil, ko je v Polanki vstopil v moj kupe prileten gospod v spremstvu zgovorne gospice.

V prijaznem razgovoru je hitel čas, pa tudi še vlak se je vedno bolj bližal poljski prestolnici.

„Krakow, Krakow!“ je zaklicala gospica Maryla in pokazala v smer hitečega vlaka.

In res; že se je razločeval kraljevi Wawel in tam v ozadju se je dvigal Kosciuszkov griček, obdan od trdnjarskega zidovja.

Še par trenutkov in bil sem v prestolnici nekdanjega poljskega kraljestva . . .

„Srečno pot in na svidenje!“

„Na svidenje v Lvovu!“

„Drugo leto, če Bog da!“ sem zaklical v slovo prijaznemu gospodu in njegovi 15letni hčerki.

„Badzieie pozdrowiony!“

„Tudi Vi, gospica!“

Preskrbel sem si stanovanje ter se nekoliko okrepčal, nakar sem šel skozi Florijanska vrata v Srodmiescie. Bilo je približno okoli šeste ure zvečer, a večina trgovin je bila že zaprta. In kolikor bolj sem se oddaljeval od Notranjega mesta, toliko bolj sem se čudil, ker sem opazil, da so tudi kavarne, gostilne ter sploh vsi lokali zaprti. Pred menoj in za

menoj pa so hiteli ljudje v dolgih, črnih suknjah, nenavadnega obraza in večinoma z dolgimi lasmi. Že sem mislil, da je umrl kak poljski velikan in je v znak sožalja vse zaprto.

Vprašal sem redarja, kaj naj vse to pomeni in kam gredo ti ljudje. Mož postave se je nasmehnil in rekel:

„Ob petkih se zapirajo tukaj trgovine po peti uri in se odprejo še le drugi dan zvečer. Pri nas imamo vedno po dva praznika skupaj. V soboto praznujejo judje, v nedeljo pa mi.“

Zahvalil sem se redarju, ki me je opozoril, da se nahajam med judi, ki gredo ravno v svojo molitvenico.

Šel sem nazaj, da poiščem gospod dr. Lenarda. Ker se nisem mogel spomniti imena dotične ulice, sem šel naravnost v pisarno „Poljske Straže“, kjer so blagohotno ugodili moji želji. Pa žal, gospoda Lenarda nisem našel, ker se tedaj še ni vrnil v Krakow. Rekli so mi pa, da pride gotovo do srede oktobra.

Naslednji dan, v soboto, sem ogledal kraljevi grad Wawel. Koliko dragocenosti, umetnin in zgodovinskih spomenikov se vidi v veličastni gotski katedrali! Tu so dela najslavnejših umetnikov, ki so ovekovečili svoje ime ne samo v poljski, ampak tudi v svetovni zgodovini. Vse priča o nekdanji slavi in o veliki navdušenosti poljskega naroda. / Krasni kraljevi grobovi pričajo o hvaležnosti in ljubezni Poljakov do svojih vladarjev. Sam sem videl, s kakšnim spoštovanjem so prinesli Litvenci krasen venec na grob svete kraljice Jedvice.

Nekaj izrednega je „konfesija“ svetega škofa Stanislava v sredi stolnice, katerega je kralj Boleslav II. umoril z mečem v cerkvi sv. Mihaela.

Nenavadno tesno mi je bilo pri srečanju, ko sem stopil v električno razsvetljeno kraljevo grobnico. Podobne občutke sem imel v duši, ko sem pred leti

zija, ki je prekoračila pri Gradskem reko Vardar, svoje prodiranje ob desnem bregu reke Vardar navzgor in se je nepričakovano pokazala pri Velesu in s tem ogrožala cesto, ki vodi iz Klizelija proti Skoplju in ob kateri bi se umikala srbska armada. In vsled tega so morali Srbi zapustiti Velesovo, ker je bila nevarnost, da bi ga Bolgari obkolili. Na ta način so prisilili Bolgari srbsko armado, da se je jela ob celi črti umikati proti Skoplju.

Strategični položaj na macedonskem bojišču.

Srbsko situacijsko poročilo od dne 6. t. m. se glasi:

V vojaških krogih slikajo položaj na macedonskem bojišču sledeče: Rezultat sedanjih bojov je tale: Srbska armada očividno napreduje proti desnemu bolgarskemu krilu, ki obstoji iz četrte preslavske in sedme rilske divizije, ki imata vsaka po šest regimentov in še poseben prostovoljski zbor pod vodstvom generala Geneva. Desno bolgarsko krilo je pa razbito in vrženo na desni breg reke Brjegalnice na rob Plackavičke planine; čete se umikajo v neredu in puščajo na bojišču veliko množino orožja in municije.

Tekom vseh dosedanjih bojov imajo Bolgari znameniti le eden, ne baš zlaten uspeh na jugu macedonskega bojišča in sicer proti srbskim četam, ki so bile med Vardarjem in Krivo Lakavico. Tam se je Bolgarom, ki so bili v veliki premoči nad Srbi, po silno krvavih bojih, ki so trajali celih 5 dni in 5 noči, posrečilo prisiliti Srbe, da so se umaknili za šest kilometrov na desni breg Vardarja. Bolgari so zasedli Krivolak, vendar pa se bolgarski vspehi na jugu ne more meriti s srbskimi uspehi na severu. Srbi so na več točkah zavzeli jako važne pozicije bolgarske armade, dočim so Bolgari osvojili le eno točko na srbskem macedonskem teritoriju.

V Srbiji priznajo, da je preloženo bojišče na srbska tla.

Belgrad, dne 8. julija. Uradni „Pressbureau“ javlja: Močna bolgarska kolona, ki se je nahajala ob stari srbsko-bolgarski meji nasproti Kniazevaca, je udrila v srbsko ozemlje. Ker je imel Kniazevac le slabo srbsko posadko, je zamogla sovražna kolona udrleti v mesto, ki se nahaja tik ob meji. Po kratki bitki so zapustili mesto srbski oddelki, katerega so zasedli Bolgari. Na celem potu od meje do Kniazevaca so zapalili Bolgari vasi, med temi tudi vas Polom, ki je bila najhujše prizadeta. Barbarsko postopanje Bolgarov, ki spominja na turške čase, je vzbudilo veliko ogorčenja. Izdalo se je povelje, da se pošljejo v Kniazevac potrebna ojačenja. Bolgari zopet obstreljujejo Zajecar. Izid tega boja je še vedno neznan.

Srbska timoška divizija — uničena.

„Agence telegraphique bulgare“ poroča: V soboto, dne 5. t. m., popoldne ob 4. uri je bila timoška srbska divizija pri Krivolaku obkoljena in po obupnem odporu popolnoma poražena. Trofeje in ujetniki v velikem številu so prišli v roke Bolgarov. Bolgarska divizija, ki je operirala proti Srbom, je pokazala veliko junaštvo. Med bojem je bila na vrhovi Sv. Nikolaja koncentrirana srbska glavna armada brezmočna priča poraza timoške divizije. „Neue Freie Presse“ je dobila iz Sofije tole poročilo:

Srbska timoška divizija, drugega poziva, se je pri Krivolaku udala. Prvotno ji je bila poverjena naloga, da nastopi proti bolgarskim četam, stoječim pri Štipu, vendar pa so jo Bolgari zopet nazaj potisnili proti Vardarju. V petek je napadla divizija armade Ivanov, ki je stala pri Dojranu proti Grkom in ki je bila v najhitrejših pohodih odposlana proti Štipu, srbsko timoško divizijo tudi od juga. Divizija, ki je imela v bojih, ki so se vršili v petek, ogromne izgube in je bilo 4000 mož ujetih, je v soboto izročila orožje zmagovitim bolgarskim četam, ki so jo obkolile.

Srbska vojna proklamacija.

Belgrad, dne 8. julija. Danes popoldne je objavil uradni list v posebni izdaji vojno proklamacijo.

Pred odločitvijo.

Sofija, dne 8. julija. O vojnih operacijah se javlja, da se splošno prodiranje bolgarske armade uspešno nadaljuje in da stoji čete pred večjimi boji. Računa se, da še v tem tednu pade odločitev in ne dvomi nihče o uspehih bolgarskega orožja. Pri večerajšnjem napadu na 17. srbski polk je bil ta popolnoma uničen.

Pogovor z bolgarskim poslanikom v Belgradu.

Belgrad, dne 8. julija. „Tagespost“ brzojavlja njen dopisnik iz Belgrada: Vaš dopisnik je imel z bolgarskim poslanikom Toševom skoraj polurni govor, v katerem se je izjavil poslanik, da vojska še ni napovedana. Bolgarska armada je zavzela skrajno ugodne pozicije in popolni poraz, oziroma zajetje timoške divizije je bil že pred dvema dneva uradno potrjen. Apokrif je neki dokument, ki so ga baje našli Srbi pri nekem ujetem bolgarskem podpolkovniku, ker pozna poslanik podpis dotičnega častnika in je potvorba na faksimilu jasno razvidna. Ta faksimile so reproducirali srbski listi. Bolgarija se bo z Rumunijo brezpogojno pobotala in sicer že vsled energične mirovne akcije Avstrije. Sicer si pa želi Bolgarija odkritosrčno rumunskega prijateljstva. Tošev označuje kot edini vzrok te vojske, ki je

sramota za kulturno človeštvo, ker Srbija ni izpolnila svoje obveznosti; Bolgarije ne zadene gobena krivda.

Mobilizacija v Rumuniji.

Bukarešt, dne 7. julija. Generalisimus rumunske armade, prestolonaslednik Ferdinand, je izdal danes na rumunsko armado naslednje dnevno povelje: Kralj Karol mi je izročil poveljstvo čez vso operacijsko armado. S ponosom in poln največje hvalenosti prevzamem z današnjim dnevom povelje čez armado v prepričanju, da bo hodila po potih naših slavnih prednikov v neomajeni zvestobi in patriotizmu do dežele in vladarja. Princ Ferdinand.

Neskladnost.

Iz Dunaja poročajo dne 7. t. m.: Dočim je glasilo srbske vlade „Samouprava“ priobčilo članek, v katerem povdarja, da je Srbija navzlic bratomornim bojem v Macedoniji pripravljena v smislu življenjskih interesov balkanskih narodov za odkrit sporazum z Bolgarsko in zahteva slej kot prej, da se balkanske države, ne oziraje se na boje, divjajoče v Macedoniji, mirnim potom sporazumijo, je včeraj srbska vlada prekinila diplomatske vezi z Bolgarsko, z utemeljitvijo, da je Bolgarska z zahrbtnim svojim postopanjem razrušila zavezniško in prijateljsko zvezo.

To nesoglasje med pisavo oficijoznega lista in dejanjem srbske vlade, tolmačijo na Dunaju tako, da so se včeraj prigodila važna dejstva, ki so srbsko vlado napotila, da je izpremenila svoje ukrepe. Zatrjuje se, da je srbski kabinet dobil obvestilo, da so se bolgarsko-rumunska pogajanja razbila in da je Rumunska pripravljena, vpasti v Bolgarijo. Zatrjuje se nadalje, da ni izključena delna kooperacija rumunske armade s srbsko vojsko pri Pirotu.

Turčija se giblje.

Oficijozno se poroča iz Carigrada, da želi porta zavzeti nevtralnost stališče, a naglašja se, da boj med zavezniki zelo razburja turško javno mnenje in armada, vsled česar bo težavno krotiti armado, če se Turčiji ne priznajo upravičene njene pravice.

„Berliner Tageblatt“ objavlja razgovor s turškim poslanikom v Berlinu, Mahmud Muktar pašo. Turški poslanik med drugim izjavlja, da nič ne ve o tem, da bi Turki proglasili nevtralnost, če Bolgarija opusti svojo zahtevo po vojni odškodnini. „Nasprotujem nevtralnosti“, je poslanik izjavil. „Le na strani sovražnikov Bolgarije si moremo zopet priboriti velik del odnrskega vilajeta, pač je pa izključena zopetna osvojitve trdnjave Odrin.“ Na vprašanje, če bi se velesile uprle takemu postopanju, je poslanik odgovoril: „Velesil ni, marveč sta le 2 skupini velesil, ki delujeta v dveh nasprotujočih si vrsteh in je zato učinek enak ničli. Ena sama velesila bi nam to zabranila, to bi pa zamogla biti le — Rusija!“

Bolgarski ultimatum Grčiji.

Bukarešt, dne 5. julija. Ravno kar je došel iz Sofije kurir s poročilom, da je Bolgarija izročila grški vladi ultimatum, vsebujoč naslednje glavne 4 točke:

1. Bolgarska zastava, ki je bila na cerkvi sv. Sofije v Solunu, se mora ob navzočnosti ene grške divizije z vsemi vojaškimi častmi zopet takoj razobesiti.

2. Grčija mora podati izjavo, da plača vsem družinam onih bolgarskih vojakov, ki so bili pri razoroženju v Solunu usmrčeni, denarno odškodnino in nosi stroške za ranjence.

3. Ena divizija bolgarske armade mora ostati v garnizijah tako dolgo, dokler se konečno ne razrešijo vse difference.

4. Če Grčija ne odobri tekom 24 ur te točke, pade odgovornost zaradi vojske na Grčijo.

Rok poteče danes po noči ob 12. uri. Do večera še ni došel odgovor Grčije.

Vojni poročevalci.

Vojni poročevalci so odpotovali iz Belgrada v Skoplje. Vrhovno poveljstvo je izjavilo, da jih bo pustilo na bojišče.

Prekinjen oddih.

Prestolonaslednik nadvojvoda Franc Ferdinand je prekinil svoje bivanje na letovišču in se vrnil na Dunaj. Njegovemu povratku na Dunaj se pripisuje velik političen pomen.

Vojno situacijo slika naš vojni poročevalec takole:

Vojaški položaj na Balkanu.

Trenutno vihra boj na treh bojnih pozoriščih. Na severnem, ki se razteza ob stari srbsko-bolgarski meji od Vranje čez Piroto do trdnjave Zajecar in Belogradšnik, so imeli Bolgari prvi uspeh. Razpršili so najsevernejšo srbsko divizijo in zasedli Zajecar. Večji boji so bili tudi na ozemlju med Zajecarjem in Pirotom, kjer so imeli Bolgari vspehe pri važnem gorskem prelazu Sveti Nikola (oddaljen 30 km sev. od Pirota) in pri gori Kačibogac (12 km zahodno od Belogradšnika). Tudi na južnih krilih teh skupin so napravili močni bolgarski oddelki krepek sunek, ki se je raztegnil do Vranje v gornji dolini Morave. Na centralnem bojnem pozorišču je nastopila payza. Poročila iz bolgarsko-srbskega bojišča si pa tako zelo nasprotujejo, da se sklepa iz njih, da so vsi dosednji vspehi le delni in da bo še le prišlo do odločilnih bitk. Obžalovati je to tem bolj, ker so bile

izgube na obeh straneh res velikaanske. Iz Sofije prihajajo poročila o novih bolgarskih uspehih v okolici Kočane in o nadaljevanju bojov, v katerih se je posrečilo Bolgarom obkoliti in uničiti timoško divizijo. V Belgradu pa zopet, nekako na pol zanikujejo ta srbski poraz; zagotavljajo namreč, da se nahaja timoška divizija na zahodni strani reke Vardar ter da so srbske čete zopet zasedle Krivolak.

Na južnem vojnem pozorišču, ki obsega ozemlje ob severni strani Soluna, se nahaja 80.000 do 90 tisoč mož broječa grška armada v boju zoper bolgarsko armado generala Ivanowa. V nagli ofenzivi so potisnili Grki vse bolgarske prednje čete nazaj in so brodrli do črte Dojran—Kruša—Balkan in zahodne obali jezera Tachino. Grki so tukaj zasledovali namen, da bi prodrli z močnimi četami do Strumice, ter upadli v južni bok in v centrum bolgarske armade, ki operira v smeri Štip—Krivolak. Ta načrt pa ima sedaj malo upanja, da bi se uresničil. Razdalje, ki pridejo tukaj v poštev, so zelo velike in grška ofenziva ne more tako daleč od operacijske baze.

Naše prireditve.

Radvanje.

To vam je bil dan, kakoršnega še ni videlo nemškutarsko Radvanje. Takega uspeha nismo pričakovali ne mi in gotovo tudi prireditelji sami ne. Odkrito povedano: skoro smo se nekoliko bali, ko hočeta prirediti mariborska in magdalenska podružnica Slovenske Straže v Radvanju veliko ljudsko veselico. V razvpitem nemškutarskem Radvanju — pa slovenska veselica! Marsikdo je zmaljal z glavo. A uspeh pa je dal prav prirediteljem. Vsi naporji naših narodnih nasprotnikov, vse ponemčevanje v šoli in drugod, še ni tako skvarilo ljudstva, kakor bi gotovi krogi radi. Če prav žive Radvanjčani popolnoma pod nemškim vplivom, vendar še čutijo globoko v sreu, da jih je rodila slovenska mati. Za to so se tudi odzvali našemu povabilu in prihiteli v lepem številu na našo prireditev. Zbrali so se pa tudi zavedni Slovenci iz vseh sosednjih krajev, da manifestirajo na glasen način, da radvanjska tla niso bila nikdar nemška in jih nam hočejo sedaj Nemci s pomočjo nemškutarjev samo vropati. Prihiteli so v obilnem številu Mariborčani, zlasti mnogo trgovcev in obrtnikov, za kar jim vsa čast, Studenčani, Magdalenci, Hočani, Bohovčani, Slivničani, sploh zastopniki cele bližnje okolice. Obširni vrt gostilne g. Krajca je bil napolnjen s stotinami naših ljudi in kmalu se je razvila prava ljudska veselica. Vrli studenški tamburaši so vdarjali neumorno, magdalenski pevci so zapeli marsikatero mično, vmes so se pa glasili navduševalni govori, katerim so zbrane množice navdušeno ploskale.

Pozdravni govor je imel dr. Leskovar, ki je izrazil svoje srčno veselje nad obilnim obiskom. Slavnostni govor je govoril dr. Medved. Z njemu dano spretnostjo je orisal delovanje sv. Cirila in Metoda, kojih 1050letnico smo ta dan praznovali, in bodril k posnemanju zlatih nauk, ki so nam jih dali, k ljubezni do svete vere in materinega jezika. Ob koncu sta govorila še g. Pušenjak in pa g. Potočnik.

Po dr. Medvedovem govoru je bila javna telovadba Orlov. Nastopilo je 30 telovadcev iz Maribora, Hoč in Slivnice. Proste vaje, kakor tudi vaje na orodju, so bile izvajane z veliko preciznostjo in so zbrano občinstvo zelo navdušile. Po telovadbi se je nadaljevala neprisiljena ljudska zabava, vršile so se licitacije, bil se je boj s konfeti in je vsepovsod vladalo veselo razpoloženje. Le prekmalu so minile ure in treba je bilo misliti na odhod. Razšli smo se z željo, da bi nam vrli podružnici Slovenske Straže priredili kmalu kaj sličnega v ogroženi, a še ne izgubljeni mariborski okolici.

Za danes izrekamo toplo zahvalo vsem, ki so na kakoršenkoli način, s sodelovanjem ali z darili, pripomogli k uspehiu prireditve. V prvi vrsti pa gre zahvala gospodu Potočniku, ki se je najbolj trudil. Popolni uspeh mu naj bo skromno plačilo.

Raznoterosti.

Na katoliški shod! Župni uradi imajo že vsi v rokah zglasilnice za katoliški shod. Nemudoma oglasite svojo udeležbo pri župnih uradih. Vstopnica h glavni manifestaciji in k telovadbi Orlov v nedeljo, dne 24. avgusta, v lja 1 K. Tudi društva naj jo, dne 24. avgusta, velja 1 K. Tudi društva naj svojo udeležbo naznanijo potom župnih uradov.

Društvom Slovenske krščansko-socialne zveze. Le še malo časa nas loči do katoliškega shoda v Ljubljani. Zato pa tem bolj porabimo čas, ki nas še loči do sijajnih dni, da v naših društvih najživahnejše agitiramo za največjo udeležbo. Pokažimo, da hočemo zvesto stati za svoje ideale: za vero naših dedov in materino besedo. Vsa društva, vsi člani in vse članice, se dvignite z društvenimi zastavami dne 24. avgusta v Ljubljano! Naša izobraževalna organizacija naj pokaže, da je že zbrana v mogočno armado! Kjerkoli morete, povzdignite udeležbo z narodnimi nošami. Nihče izmed nas naj ne zamudi slovesnega trenutka, ko bodo hrvaški in slovenski škofi posvetili naš narod Brezmadežni, v katere varstvu naj se razvija in ki naj ga vodi do sreče in bla-

gostanja! — Odbor Slovenske krščansko-socijalne zveze.

Osebnost. Dvorni svetnik profesor dr. Vatroslav Jagić, umirovljeni profesor slavistike na dunajskem vseučilišču, je dne 6. t. m. praznoval svoj 75. rojstni dan.

Iz pošte. Prestavljen je poštni asistent Henr. Finsterwalder iz Beljaka v Mariboru.

C. kr. gimnazija v Mariboru. V letošnjem gimnazijskem poročilu, ki je zopet tiskano v nemški tiskarni — pravilno za c. kr. zavod bi bilo, ako bi se s tiskarnami menjavalo — se nahaja na uvodnem mestu nemški spis dr. Medveda „Das Edikt von Mailand und seine Bedeutung.“ Na zavodu deluje poleg ravnatelja 27 profesorjev, oziroma suplentov, 23 pomožnih učiteljev in 3 služe. Veliko prostora zavzema v poročilu sestavek o telesni vzgoji, kar nam označuje sedanjo smer na gimnazijah, katera daje športu poleg resnega študija odlično mesto.

Na c. kr. gimnaziji v Mariboru je bilo v soboto radi škrilavice brez običajne svete maše zaključeno šolsko leto z razdelitvijo spričeval. Vseh učencev je bilo na zavodu 595, med temi 15 privatistinj. Odličnjakov je bilo 70, padlo jih je 65. Učni uspeh je tedaj dober. Slovenci-odličnjaki so naslednji: I. b): Aleksič Jakob, Črnko Avgust, Domajnko Jožef, Grmovšek Srečko, Lah Stanislav in Mojšar Anton; I. c): Osterc Alojzij, Pečovnik Konrad, Podgoršek Anton, Porekar Ciril, Razboršek Ivan, Repič Fran, Serafinik Domicijan, Sluga Franc, Strnc Fridrik in Vrbnjak Alojzij; II. b): Antolovič Janez, Heric Fr., Kovačič Peter in Krajnc Jožef; II. c): Merčnik L., Šedivy Ivan, Stancer Ludvik, Tomažič A. in Verstovšek Zdenko; III. a): Lesnika Roman; III. b): Benja Jožef, Breznik Franc, Goričan Franc in Ramšak Adolf; III. c): Slabej Jožef, Umek Janez, Vimpolšek Alojzij in Žula Janez; IV. a): Cajnkar Tomaž; IV. b): Lukman Franc in Mihalič Boris; V.: Cafuta Anton, Lörger Alfonz, Rautner Vinko in Živko Konrad; VI. a): Pipuš Slava in Skuhala Alojz; VI. b): Tomažič Anton in Vreča Oton; VII.: Kolšek Konrad; VIII. a): Rudolf Vladimir; VIII. b): Avšič Martin in Urlep Franc.

Profesorska imenovanja. Profesor na državni realki v Gorici dr. J. Furlani je prestavljen na dunajsko gimnazijo v VII. okraju. — Profesor na dež. gimnaziji v Ptuj Gustav Kaltenegger je premeščen na drugo državno realko na Dunaj v II. okraju. — Profesor dr. Adolf Hübel v Mostu na Češkem je prestavljen na državno gimnazijo v Trstu. — Stalni učitelj na mariborski realki dr. Gustav Koukal je prestavljen na prvo državno realko v Gradec. — Profesor na državni gimnaziji v Celju Erih Lechleitner je prestavljen na državno gimnazijo v Inomost. — Suplent Bogomir Burian v Feldkirchenu je imenovan za stalnega gimnazijskega učitelja za državno realko v Ljubljani. — Suplent na mariborski gimnaziji Karol Tribnik je imenovan za stalnega gimnazijskega učitelja istotam. — Suplent Adolf Zelenka na Dunaju je imenovan za stalnega gimnazijskega učitelja za državno gimnazijo v Celju.

Učiteljska konferenca v Mariboru se je vršila v glavnem zopet v nemškem jeziku. (Da se razumemo, je bila to konferenca slovenskega učiteljstva. Ali se naj potem čudimo, da nam vzgojijo naše ljudske šole toliko nemškutarjev.)

Zanimiva reminiscenca. V svojem govoru, ki ga je imel dr. Medved zadnjo nedeljo v Radvanju, je povedal tudi naslednjo zanimivo reminiscenco: Pred ravno petdesetimi leti se je vršila v bližini Radvanja velika slovenska slavnost v proslavo 1000-letnice sv. Cirila in Metoda. Dne 3. avgusta l. 1863 so priredili Slovenci na Brandhofu — grajsčina, ki leži med Mariborom in Radvanjem tik kadetnice, sedaj last Scherbaumova, takrat last grofa Brandisa — velikansko slovesnost, na katero je prihitelo čez 6000 ljudi. Zbran ni bil samo celi Spodnji Štajer, ampak so prihiteli tudi drugi slovenski gostje, Čehi in Hrvati. Navzoč je bil tudi zagrebški župan, ravno tako ljubljanski. Slavnostni govor je imel Raič.

Flegeričeva slavnost. Dne 17. avgusta predpoldne se odkrije na pokopališču pri Sv. Bolfenku na Kogu Flegeričev nagrobni spomenik, popoldne istega dne pa na domu spominska plošča. Cela slovesnost je zamišljena v večjem obsegu, da se na dostojen način proslavi spomin našega ljudskega pesnika.

Izlet na Pohorje priredi podravska podružnica S. P. D. v nedeljo, dne 13. t. m. Podrobnosti prihodnjič!

Arehova nedelja. Kakor vsako leto, se tudi letos dne 20. t. m., vrši pri Sv. Anehu na Pohorju Arehova nedelja.

Povsod vohuni. Sedaj imajo tudi na južnem Tirolskem svojo vohunsko afero. Zapleten je v njo neki Gradčan inženir Paier. List „Alto Adige“ v Callianu poroča: Vohunstva osumljeni Gradčan inženir Paier je tri leta vodil zgradbo dveh utrdb pri Folgariji. Paierja so vkleknjenega odpeljali trije orožniki z avtomobilom v Rovereto v preiskovalne zapore okrožnega sodišča. Bajeprepeljejo Paierja na Dunaj. Deželno sodni svetovalec dr. Berti in več častnikov generalnega štaba je odpotovalo v Lovran, da o vohunstvu nadalje poizvedujejo. Po neki drugi govorici pa gre v Paierjevem slučaju za veliko goljufijo na škodo vojaške uprave.

Samostojni nižji gimnazijski razredi v Celju. Iz šolskega izvestja posnemamo: Na zavodu je pou-

čevalo z ravnateljem 9 glavnih proforsorskih moči. Učencev je bilo koncem leta 177 in 5 učenk. Učni uspeh imenujemo lahko prav dovoljen. Od 177 učencev (hospitantinje tu niso vštete) jih je zdelalo 33 z odliko, 104 z dobrim vspehom, 18 s splošno dobrim vspehom; 9 jih ima ponavljalne izpite in 13 jih je padlo. Odličnjaki so sledeči: I. a: Franc Babšek, Ivan Erhartič, Rudolf Godiel, Franc Knez, Albin Kolarič, Ervin Mejak, Mirko Roš, Blaž Sajko, Jože Sajko, Franc Vajd, Franc Weran; I. b: Ciril Brinar, Karel Obežan, Ivan Orel, Franc Rojšek; II. a: Ivan Ahtik, Jože Flajs, Ivan Kokošinek, Franc Koštomaj, Anton Repnik; II. b: Jurij Guzej, Jernej Vazbinšek, Ivan Rojnik, Ralko Salmič, Fort. Turk; III.: Anton Cater, Ivan Lebič, Martin Mežnar, Jože Šparhakl, Leopold Šparhakl; IV.: Ivan Drev, Ivan Senica, Anton Sivka. — Razun letnega poročila prinaša izvestje profesorja Kožuha spis: Solnečne ure.

Duhovniška vest. Za župnika na Polzeli je imenovan velečastiti gospod Ivan Jodl, dosedaj župnik pri Sv. Andražu pri Velenju.

Porotna obravnava Finžgar-Rosina končana. V soboto, dne 5. t. m. je bila v Gorici končana porotna obravnava proti bivšemu okrajnemu šolskemu nadzorniku profesorju Finžgarju in uradniku okrajnega šolskega sveta Rosini. Trajala je od ponedeljka cel teden — šest dni. Vsled pravoreka porotnikov je bil Finžgar oproščen, Rosina pa obsojen na osem mesecev težke ječe. Pri prvem so porotniki zanimali obe glavni vprašanji radi zlorabe uradne oblasti, s katero je bila prizadeta okrajnemu šolskemu svetu škoda v visočini 33.000 K in radi poneverjenja krog 6000 K. Pri drugem so zanimali vprašanje o goljufiji v znesku 23.000 K in potrdili vprašanje o poneverjenju 500 K. Ne bomo kritikovali pravoreka porotnikov, ki je gotovo zelo mil, ker nima to nobene-ga smisla. Porotniki so sodili in njihovi sodbi se je treba ukloniti. Drugo pa je, kar je razkrila ta šestdnevna obravnava. Pokazala je, kako je gospodarstvo povsod tam, kjer vladajo liberalci, gnilo in zanemarjeno. Skozi deset let in še več so gospodarili na goriškem okrajnem šolskem svetu liberalci, cel čas je vladal grozen nered in so se dogajale stvari, ki bi se v nobenem — milo rečeno — poštenem uradu ne smele, vendar se ni ganil nihče. Ljudstvo bo plačevalo sedaj več kot 150% šolske doklade, to je sad liberalnega gospodarstva.

Homerule — sprejeta! Spodnja angleška zbornica je v tretjem čitanju sprejela homerulsko predlogo glede avtonomije Irske.

Nova kavarna. V Kokošinekovem drevoredu v Mariboru, na zgornji strani, ki spaja že pod Krčevino, je otvoril gospod Lešnik novo, lepo opremljeno kavarno „Promenade-Café.“ Na razpolago, so tudi naši listi. Več v inseratu.

Štajersko.

Maribor. V nedeljo, dne 20. t. m., se vrši na vrtu v „Kreuzhofu“ rokoborba za mojstrstvo mesta Maribor. Udeležili se bodo borbe člani vseh alpskih atletskih društev.

Maribor. V ponedeljek, dne 7. t. m., se je začela na tukajšnji c. kr. gimnaziji matura pod predsedstvom c. kr. vladnega svetnika A. Gubo. Do sedaj so jo napravili sledeči Slovenci: Čepin Davorin, Krošl Jože (z odliko), Kavčič Ivan, Menhart Maks.

Sv. Lenart v Slovenskih goricah. Duhovščina šentlenartske dekanije se pri vsaki priliki požrtvovalno spominja Slovenske Straže. Na konferenci pri Sv. Ani je po šentlenartski podružnici zopet darovala 25 K. Hvala prisrčna!

Št. IIj v Slovenskih goricah. Dne 7. t. m. popoldne je vdarila strela v koč želarja in fabriškega delavca Mihaela Ferka na Kozjaku. Zgorelo je celo poslopje. Tudi žena je bila dalje časa brez zavestna od strahu in strašnega sopuha. Isti dan je strela vdarila tudi v telefon našega župana gospoda Thalerja. Ves omet pri telefonu je odpadel. Večje nesreče ni bilo.

Cirkovce. Hranilnica in posojilnica v Cirkovcah je zvišala obrestno mero zavloge od 4% na 5%, za posojila od 5% na 6%. Poslužujte se domačega zavoda!

Spodnji Gasteraj. Pomemben opomin. „Keinen Heller mehr anrühren!“ Tako je večkrat komisar deželnega odbora pri reviziji dne 19. junija zaklical „vestnemu“ županu Koserju. Kaj le pomenijo take besede? Navadno se taki opomini dajejo ljudem, ki s tujim denarjem delajo tako, kakor lahko ravnajo s svojim. Ne vemo, ali si bo vzel Koser ta opomin k sreči. On je namreč natančen, vesten in pravičen človek, ki mora več let zadržane večtisočere krone še le pred komisarjem izročiti svojemu imenu. Sicer pa damo Koserju zagotovilo, da mu kot županu v Spodnjem Gasteraju ne bo dana nikdar več prilika, da bi prišel v dotiko s tujim denarjem.

Ormož. V nedeljo, popoldne po večernicah, se je vršil tukaj izvanredni občni zbor mladeniških zvez dekanijskega okrožja. Udeležili so se ga predsedniki posameznih zvez in lepo število naših kmečkih mladeničev iz ormoške okolice. Ker je dosedanji predsednik, mladenič Sever, nastopil službo v tujini, se je izvolil na njegovo mesto mladenič Anton Kosi v Ključaroveh. Slednji je izvolitev sprejel in se zahvalil svojemu predniku za njegovo delovanje. Vršilo se je na to poučno predavanje o delovanju

slovenskih apostolov sv. Cirila in Metoda med nam Slovenci. Po vzgledu naših svetih bratov, ki sta nam Slovincem prinesla vero in narodnost, hočemo tudi mi mladeniči delovati med našim ljudstvom, da si ohranimo naše najdražje svetinje, to je našo sveto vero in slovensko narodnost.

Celje. Izobraževalno društvo v Celju priredi v nedeljo, dne 13. t. m., ob 3. uri popoldne, narodno igro „Tihotapci.“ Na svidenje torej pri „belem volu“ v nedeljo!

Vransko. Da smo pri zadnjih občinskih volitvah propadli, to dobro vemo in nas nič ne boli. Saj smo prvič nastopili in ta nastop ni bil tako slab. Za to bi tudi nasvetovali liberalcem, naj ne pišejo, kako smo mi propadli, ampak odkrito naj nam povedo, kako so oni zmagali. V tem tiči sramota. Zmagali so samo s pomočjo in v zvezi z nemškutarji. V narodnem trgu Vransko sedi sedaj pet štajerčijan-cev! Če so liberalci s tem vspehom zadovoljni, dobro; toda narodno mišljenje to ni. Naš narodni čut je čist in to nam je v zadoščenje. Sokolom nasvetujemo, naj nosijo odslej namesto trobojnice Dežmanove grblje, ki jih dobijo pri svojem voditelju v Celju.

Slovenjgradec. Svet se vendar obrača! Kdo se ne spominja, kako velikopotezna akcija je naredila pred par leti naša liberalna stranka pod lastno-ročnim vodstvom dr. Kukovca proti bernji. In kolo časa se je zasukalo, minilo je leto in dan, in danes vidimo avantgarde liberalcev, elito njihovo, dične Sokole — na bernji. Kacov birt je zadnjo nedeljo pred cerkvijo v Smartnem javno naznanil sokolske bernjo po fari in učiteljica Vranjek je zadela žakelj na svoj hrbet ter šla beračit za nekdanje nasprotnike bernje. V nedeljo bo torej veselica in sicer se bodo veselili — nekdanj ponosni Sokoli z denarjem od klerikalcev naberačenim. „Dahin ist es gekommen, Spanier!“ pravijo oče Schiller v „Don Carlosu.“

Videm. Dekliški shod. V nedeljo, dne 13. t. m., se vrši tu za spodnje Posavje velik dekliski shod. Pri službi božji, ob pol 11. uri dopoldne, pridiguje častiti gospod dr. Hohnjec iz Maribora, ki poleg še drugih govornikov in govornic nastopi tudi pri zborovanju, katero se vrši potem zunaj cerkve. Opozarjamo, naj se še zadnje dni vrši agitacija. Shod bo ob vsakem vremenu.

Dobrna. Ker je ravno 1050letnica, odkar se je nam Slovincem po bratih sv. Cirilu in Metodu zasvetila luč svete vere, skušali smo letos njun spomin praznovati kalikor mogoče slovesno. Na predvečer smo napravili veliko razsvetljavo med pritrkavanjem zvonov in streljanjem papirnatih topičev. In krasno so bile razsvetljene v vasi naše tri hiše: župnišče, duhovska hiša in vila gospoda poštnega uradnika Karba. Gorela je na vseh treh hišah prav gotovo nad 300 lučic. Tudi okrog po župniji so dobri naši Slovenci svetili s gorečimi križi in kresovi — našli smo jih osem. Pri križu na Božnikovem griču nad topicami se je zbrala prav številna družba, v kateri so bili tudi nekateri gostje. Streljali smo s papirnatimi topiči, zažigali rakete, peli domoljubne pesmi ter se tako navduševali za naša apostola sveta brata Cirila in Metoda in za milí naš slovenski rod. Značilno pa je za nekega fanta to, da je žgal kres v čast sv. Cirilu in Metodu in zraven kričal „Heil.“ Menda se mu je zmešalo.

Najnovejše.

„V 24 urah pade odločitev.“

Wagner brzojavlja iz Sofije, da mu je bolgarski poveljnik Ratko Dimitrijew izjavil: V 24 urah pade odločitev! Srbski poskus, prodreti bolgarski centrum, se je ponesrečil. Bolgarske obkoljevalne operacije se nadaljujejo.

Situacijska slika v Belgradu.

Dopisnik graškega „Volksblatta“ brzojavlja svojemu listu:

Belgrad, dne 8. julija. Da za Srbe stvar ne stoji dobro, kažejo marsikatera znamenja. Srbska prestolnica nima nobene zveze z macedonskim bojiščem. Brzojavna zveza s Pirotom, ki je bil namenjen za bazo za prodiranje v Sofijo, ki se je pa izjalovila, in brzojavna zveza po dolini Nišave čez Niš v Belgrad, je pretrgana. Zvezo belgrajskih central s Pirotom vzdržujejo kurirji. V Belgradu nimajo o najnovejših dogodkih nobenih poročil. Zasebni promet je vsled stroge cenzure popolnoma ustavljen in ljudstvo sprejema vse vesti o srbskih zmagah z nezaupanjem. Vladnim vestem se tem manj veruje, ker pripovedujejo ranjenci grozne reči o dogodkih na bojnem polju.

Brezmejna je beda med žrtvami vojske. Na tisoče jih pride v srbsko glavno mesto. Nemogoče je, da bi jih spravili v oskrbo. Veliko ranjenih se nahaja na prostem in na dvoriščih. Manjka zdravnikov, zdravil in strežnikov, ker ni došlo pomoči od zunaj, kajti oficijelno vojska še ni izbruhnila. Veliko ranjenih pomrje vsled zanemarjenja zadobljenih ran.

Ranjenci z vso grozoto in občudovanjem govorijo o napadalnem elanu Bolgarov. Z malimi izjemami končujejo svoja pripovedovanja s priznanjem, da so se morale srbske čete umakniti bolgarskim. V očigled teh slik se polašča belgrajskega prebivalstva grozen obup, ki grozi s paniko.

Soba

s vporabo vrta — s hrano — ali brez se odda koncem julija v Mariboru, Badlgasse 15 (Vorderberg). 141

Zahtevajte v gostilnah list Straža!
XXXXXXXXXXXX

Vsled družinskih razmer se na Spodnjem Koroškem prodaja: **lepo posestvo** na katerem se lahko redi kakih šest glav goveje živine in par konj. Gospodarski stroji so napravljeni na močni vodni obrat. — Naslov iz prijaznosti pove: Trgovina železnine „pri zlati kosi“ J. B. Hafner, Celovec Paradaisergasse št. 3. 133

Naznanilo otvoritve.

Čast mi je, naznaniti cenjenemu občinstvu iz Maribora in okolice, da sem otvoril v nedeljo, dne **6. julija 1913 v Kokošinekovem drevoredu Karčovina št. 112 kavarna** imenovano

Promenade-Café

Prizadeval si bom, da najbolje postrežem svojim cenjenim gostom z izvrstno pijačo. Točna postrežba, zmerne cene.

Pričakujoč obilnega obiska bileži z odličnim spoštovanjem

A. Löschnig.

Franjo Duchek

svečar in medičar v Mariboru
 Viktringhof ulica

priporoča veleč. duhovščini in slav. občinstvu svojo bogato zalogo vsakovrstnih sveč, kot voščenih, namiznih in mili sveč ter voščenk. Postrežba točna! Nizke cene!

IVAN TEMERL

stavbeni in strojni ključavničar, **Maribor**, Brunngasse 6, tik hotela „Mohr“, prevzame montiranja vsake vrste, ter popravila parnih strojev, parnih napeljav, sesalnih napeljav, brizgaln vsake vrste, strgarska dela iz železa in kovine. 97 Točna postrežba.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX
Svoji k svojim!

Priporoča se največja in najcenejša svetovna priznana slovenska trgovina

Rafael Salmič
v Celju, Narodni dom.

Ogromna zaloga vsakovrstnih pravih švicarskih ur, zlatnine srebrnine in optičnih predmetov.

Najnižje cene! Postrežba točna! Mali dobileki! Dobro ime!

Razpošiljanje blaga po vseh delih sveta. Vsak Slovenec naj zahteva moj novi veliki cenik, katerega dobi zaastonj in pošlino prosto. Ni tisoče zahvalnih pisem sem prejel vsled dobre in poštene postrežbe.

Niti ena

dama, ki gleda na pravilno negovanje kože, osobito če hoče odstraniti razne pege na obrazu in na rokah, ne najde v to svrhu boljšega mila, kot je staro priznано

Bergmanovo Karbolfeeržvepleno milo
 znamka Steckenpferd

od Bergmanna & Co., Dečín ob Labi.

Komad stane 80 vin. Dobi se v lekarnah, drožerijah, parfumerijah in v vseh tozadevnih prodajalnah.

Trgovina s steklom, porcelanom in kamenino

Ivan Kleinšek

Maribor, Koroška cesta št. 17

priporoča po najnižjih cenah svojo bogato zalogo steklene in porcelanaste posode, svetilk, ogledal, vsakovrstnih šip in okvirjev za podobe kakor vsa v stroko spadajoča dela. : : : :

Popravila se najceneje izvršujejo!

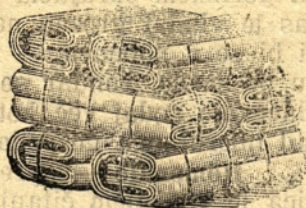
Darujte za Slov. Stražo!

Velika narodna trgovina
Karol Vanič, Celje
 Narodni dom

priporoča bogato zalogo manufakturnega in modnega blaga, posebno krasne novosti za ženske in moške obleke po zelo znižani ceni!

Ostanki pod lastno ceno

Postrežba točna in solidna! Vzorci na razpolago!

Opekarna
 v Meliskem dvoru
Maribor
 (Mellinghof)

priporoča svojo na roko izdelano opeko za zidavo in dobro žgano strešno opeko

izvrstne kakovosti po zelo nizki ceni.

Julij Glaser, mestni stavbenik Maribor
 Roseggergasse 16—18. Telefon 31/VI.

Štajersko slivovko

tropinovec, brinjevec, vse vrste likerjev ter **medicinalna žganja**

in sicer štajerski konjak, borovničev, vinsko žganje, žganje iz šipkovih jagod priporoča

edina žganjarna v Celju
 lastnik **R. Diehl.**

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru

registrov. zadruga
 z neomejeno zavezo

Hranilne vloge

se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadne po 4½%, proti trimesečni odpovedi po 4¼%. Obresti se pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. polož. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo

le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5¼%, na vknjižbo in poroštvo po 5¾%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure

so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izven praznikov. V uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.

Pojasnila se dajejo

in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica števil. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).